

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 października 2019 r. nr (...) RKS-2 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że wysokość zadłużenia A. K. (1) z tytułu składek wynosi 4547,76 zł w tym:

- na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od lutego 2019 roku do marca 2019 roku w kwocie (...),10 oraz zależne odsetki w kwocie 74,00 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od od lutego 2019 roku do marca 2019 roku w kwocie 2 738,56 zł , odsetki w kwocie 121,00 zł;

- na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od lutego 2019 roku do marca 2019 roku w kwocie 140,10 zł, odsetki w kwocie 0,00 zł.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem; odsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa.

Na uzasadnienie swego stanowiska wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek.

Jednocześnie Zakład poinformował, że niniejsza decyzja, zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 października 2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 131), stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, bez uprzedniego doręczenia upomnienia.

Ponadto organ rentowy podał, iż zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy, niniejsza decyzja stanowi podstawę do wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność zobowiązanego, zaś jeśli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej zabezpieczenie jest dokonywane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów.

(decyzja k. 7 w aktach ZUS załączonych do sprawy VIII U 5032/19)

Decyzją z dnia 17 października 2019 r. (...) RKS-2 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że wysokość zadłużenia A. K. (1) z tytułu składek wynosi 4547,76 zł w tym:

- na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od kwietnia 2019 roku do maja 2019 roku w kwocie (...),10 oraz zależne odsetki w kwocie 74,00 zł.

- na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od kwietnia 2019 roku do maja 2019 roku w kwocie 2 738,56 zł , odsetki w kwocie 84,00 zł;

- na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) w ramach zakresów deklaracji 1-39 za okres od kwietnia 2019 roku do maja 2019 roku w kwocie 140,10 zł, odsetki w kwocie 0,00 zł.

Jednocześnie na podstawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem; dsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek.

Jednocześnie Zakład poinformował, że niniejsza decyzja, zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 października 2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta

bez uprzedniego doręczenia upomnienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 131), stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, bez uprzedniego doręczenia upomnienia.

Ponadto Zakład wskazał, iż zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy, niniejsza decyzja stanowi podstawę do wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność zobowiązanego, zaś jeśli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej zabezpieczenie jest dokonywane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów.

(decyzja k. 6 w aktach ZUS załączonych do sprawy VIII U 5033/19)

Decyzją z dnia 17 października 2019 r. nr (...) RKS-2 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że wysokość zadłużenia A. K. (1) z tytułu składek za miesiąc czerwiec 2019 roku w ramach zakresów deklaracji 1-39 wynosi 2273,88 zł w tym na:

- na ubezpieczenia społeczne - 834,55 zł oraz należne odsetki w kwocie 74,00 zł.
- na ubezpieczenie zdrowotne - 1369,28 zł , odsetki w kwocie 28,00 zł;
- na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) 70,05 zł, odsetki w kwocie 0,00 zł.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem. Odsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek.

Jednocześnie Zakład poinformował, że niniejsza decyzja, zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 października 2014 r. w sprawie określenia należności pieniężnych, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 131), stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, bez uprzedniego doręczenia upomnienia.

Ponadto Zakład wskazał, iż zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy, niniejsza decyzja stanowi podstawę do wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność zobowiązanego, zaś jeśli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej zabezpieczenie jest dokonywane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów.

(decyzja k. 6 w aktach ZUS załączonych do sprawy VIII U 5034/19)

A. K. (1) wniosła odwołania od powyższych decyzji, domagając się ich uchylecia, ewentualnie - zmiany poprzez ustalenie, że nie podlega ubezpieczeniu społecznemu i obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, nie ma obowiązku uiszczania składek na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) z tytułu uczestnictwa w spółkach kapitałowych.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła, iż spółki, co do których organ uznał jej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym nie są spółkami jednoosobowymi w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 3 k.s.h., w związku z tym jako wspólnik jednoosobowej spółki zo.o. nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, nie istniał zatem z jej strony obowiązek zapłaty składek z tego tytułu. Podniosła, że nie podlega ubezpieczeniu społecznemu i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu posiadanego udziału w spółkach kapitałowych z uwagi na to, iż nie uzyskała żadnego przychodu z udziału w tych spółkach – żadna z nich nie wypłaciła jej nigdy dywidendy, jej wynagrodzenie wynikało tylko z umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony za minimalnym wynagrodzeniem lub wyższym, a z tytułu posiadanych udziałów nie czerpała żadnych zysków.

Wnioskodawczyni podniosła nadto, iż 22 marca 2019 r. zbyła posiadane udziały w spółkach:

- 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,

- 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

(odwołania k. 3-11 akt VIII U 5032/19, k. 3- 11 akt VIII U 5033/19, k. 3-11 akt VIII U 5034/19)

Odpowiadając na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji. (odpowiedzi na odwołania k. 37-39 akt VIII U 5032/19, k. 39- 41 akt VIII U 5033/19, k. 37-39 akt/VIII U 5034/19)

Sprawy opisanych odwołań Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. (postanowienie k. 43 akt VIII U 5033/19, postanowienie k. 41VIII U 5034/19)

Pismem z dnia 22 stycznia 2020 roku oraz na rozprawie w dniu 22 września 2020 r. ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołania. (pismo k. 47-48 stanowisko procesowe strony powodowej e-protokół z rozprawy z dnia 22.09. (...). 00:03:42-00:04:05)

Pismem z dnia 4 października 2021 roku pełnomocnik wnioskodawczyni podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie wskazując, iż:

- odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu z tytułu uczestnictwa w spółkach kapitałowych (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami, bo jak podkreślił - w dniu 22 marca 2019 roku zbyła ona wszystkie udziały w spółkach, zaś wnioskodawczyni w spornym okresie posiadała pracowniczy tytuł ubezpieczenia.

- po stronie odwołującej nie istniał obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz wsparcia Osób Niepełnosprawnych z tytułu posiadania udziałów w tych spółkach kapitałowych, wskazując dodatkowo iż obowiązek uiszczania składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne powiązany jest z uzyskaniem określonych przychodów ubezpieczonego.

Nadto w imieniu odwołującej wniósł o zasądzenie od organu zwrotu kosztów postępowania w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

(pismo k. 175- 177)

Pismem z dnia 25 kwietnia 2022 r. odwołująca wniosła o umorzenie postępowania w zakresie decyzji z dnia 17 października 2019 r. (...) RKS-2 oraz decyzji z dnia 17 października 2019 r. (...) RKS-2, w związku z wydaniem w toku procesu przez organ rentowy dwóch decyzji z dnia 22 lutego 2022 r. uchylających w całości opisane decyzje. Wniosła jednocześnie zasądzenie w tym zakresie na rzecz odwołującej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. (pismo k. 195-196)

Pismem z dnia 26 maja 2022 r. organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania w powołanym zakresie oraz o nieobciążanie organu rentowego kosztami zastępstwa procesowego w związku z umorzeniem postępowania we wskazanej części. Wniósł nadto o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 17 października 2019 r. (...) RKS-2 obejmującej okres od lutego 2019 roku do marca 2019 roku. W uzasadnieniu wniosku organ rentowy wskazał, iż zasadniczym powodem uchylecia dwóch zaskarżonych decyzji (nr (...) RKS-2 oraz nr (...) RKS-2) było złożenie przez wnioskodawczynię w grudniu 2020 roku, a więc już po wydaniu zaskarżonych decyzji, dokumentów wyrejestrowujących oraz informacji o zmianie stosunków własnościowych w spółkach, wskazując, że mimo istnienia podstaw do wyeliminowania powyższych decyzji z obrotu prawnego, w dacie ich wydania istniał inny stan faktyczny, który uzasadniał ich istnienie. (pismo k. 210)

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2022 r. Sąd rozpoznający przedmiotowe odwołania umorzył postępowanie w zakresie dwóch z nich – dotyczących decyzji (...) RKS-2 i (...) RKS-2. (postanowienie k. 215)

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku w dniu 8 listopada 2022 roku strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe: pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, również w zakresie odwołań od decyzji, które zostały uchylone w toku postępowania, natomiast pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. (e-protokół rozprawy z dnia 8.11.2022 – płyta CD k 316)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresach zakreślonych zaskarżonymi decyzjami A. K. (1) była wyłącznym wspólnikiem czterech jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością:

- 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 28 lipca 2014 roku,
- 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 22 maja 2015 roku,
- 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 1 czerwca 2017 roku,
- 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 25 lipca 2014 roku.

Ponadto wnioskodawczynie była w tym okresie wspólnikiem z przeważającą ilością udziałów w następujących spółkach:

- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 95 na 100 udziałów,
- (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – posiadając 96 na 100 udziałów.

(odpisy KRS k. 12- 35 , k. 57-80, zeznania świadka E. K. e- protokół z rozprawy z dnia 22.09.2020 r. 00:35:44-00:50:17, protokół kontroli k. 148-254)

Na czas pozostawania wyłącznym wspólnikiem wymienionych jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością nakładał się okres zatrudnienia wnioskodawczynie na podstawie umów o pracę w następujących zakładach pracy:

- w firmie P. R. - od 1 listopada 2011 r. do 31 sierpnia 2016 r.,
- w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 15 września 2016 r. do 31 maja 2017 r.,

a także zgłoszenie wnioskodawczynie do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia pracowniczego w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością - od 1 czerwca 2017 r..

(okoliczności niesporne protokół kontroli k. 148-254)

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie zgłosiła w terminie A. K. (1) do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownika od 1 czerwca 2017 r., ani nie złożyła za nią dokumentów rozliczeniowych. (okoliczność niesporna)

Natomiast elektronicznego zgłoszenia A. K. (1) do ubezpieczeń pracowniczych od 1 czerwca 2017 r. dokonała inna spółka - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której wnioskodawczyni miała 100% udziałów. Zgłoszenie to zostało dokonane do organu rentowego po terminie, bo dopiero w dniu 19 lipca 2017 roku. (okoliczności niesporne)

Po 2 latach od dokonania tego zgłoszenia, po ujawnieniu przez pozwanego w postępowaniu kontrolnym nieprawidłowości, zarząd (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powołał się na błąd twierdząc, że A. K. (2) nie była od 1 czerwca 2017 roku jej pracownikiem, ale pracownikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W imieniu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wniosek o dokonanie korekt w zakresie ujawnionych przez ZUS nieprawidłowości złożyła W. P.. Oddział ZUS sporządził z urzędu za A. K. (1) dokumenty ubezpieczeniowe za okres od czerwca 2017 roku do października 2018 roku. (okoliczności niesporne, wniosek k. 255 protokół kontroli k. 148-254 wyrok z dnia 10.02.2022 r. w sprawie VIII U 87/21 z uzasadnieniem k. 264-277)

W piśmie z 3 czerwca 2019 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystąpiła o uznanie pracowniczego zatrudnienia A. K. (1) w tej firmie od 1 czerwca 2017 r., a także o obciążenie konta spółki należnymi składkami opłacanymi w spółce (...). wniosła o uznanie wypłat zasiłku chorobowego i macierzyńskiego jako świadczeń wypłaconych i rozliczonych na prawidłowej spółce. (bezsporne protokół kontroli k. 148-254 wyrok z dnia 10.02.2022 r. w sprawie VIII U 87/21 z uzasadnieniem k. 264-277)

W dniu 5 września 2019 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała zgłoszenia wnioskodawczyni od 1 czerwca 2017 r. do pracowniczego ubezpieczenia społecznego. (bezsporne protokół kontroli k. 148-254 wyrok z dnia 10.02.2022 r. w sprawie VIII U 87/21 z uzasadnieniem k. 264-277)

Na podstawie akt kontroli i złożonego wniosku pozwany organ rentowy sporządził z urzędu dokumenty rozliczeniowe i w wyniku sprawdzenia konta płatnika składek wydał decyzje stwierdzające zadłużenie składkowe w spółkach, w których wnioskodawczyni posiadała 100% udziałów w kapitałach zakładowych, tj. następujące decyzje:

- z dnia 23 kwietnia 2020 roku - za okres od stycznia 2015 roku do stycznia 2019 roku,
- z dnia 17 października 2019 roku - za okres od lutego do marca 2019 r.,
- z dnia 17 października 2019 roku - za okres od kwietnia do maja 2019 r.,
- z dnia 17 października 2019 roku - za czerwiec 2019 r.,
- z dnia 16 stycznia 2020 roku - za okres od lipca do sierpnia 2019 roku,
- z dnia 30 października 2020 roku - za okres od września do października 2019 roku,
- z dnia 30 października 2020 roku - za listopad 2019 roku,
- z dnia 30 października 2020 roku - za styczeń 2020 roku,
- z dnia 30 października 2020 roku - za okres od lutego do czerwca 2020 roku.

Nadto decyzją z 23 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że od 1 czerwca 2017 roku A. K. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, argumentując, że wymieniona jako większościowy wspólnik tej spółki powinna być traktowana jako jej jedyny wspólnik, a samą spółkę należy traktować jako spółkę jednoosobową. W konkluzji Zakład stwierdził, że

dla A. K. (2) od 3 lutego 2017 roku tytułem do ubezpieczeń jest prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Określenie zaskarżonymi decyzjami z dnia 17 października 2019 roku wysokości zadłużenia w składkach na ubezpieczenie społeczne Fundusz Pracy Solidarnościowy Fundusz (...) było następstwem uznania przez organ, że po stronie odwołującej istnieje obowiązek zapłaty tych składek z tytułu posiadania udziałów w następujących spółkach kapitałowych:

- 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

(okoliczności niesporne, nadto protokół kontroli k. 148-254, wyrok z dnia 10 lutego 2022 r. w sprawie VIII U 87/21 z uzasadnieniem k. 264-277)

Wnioskodawczynie odwołała się od powyższych decyzji do Sądu Okręgowego w Łodzi, wskutek czego, oprócz rozpoznawanej sprawy, zainicjowane zostały następujące postępowania:

- w sprawie o sygn. VIII U 2993/19 - dotyczące odwołania od decyzji z 23 kwietnia 2019 r. – dotyczącej zadłużenia za okres od stycznia 2015 roku do stycznia 2019 roku (sprawa zawieszona)

- w sprawie o sygn. VIII U 147/21 - dotyczące odwołania od decyzji z 30 października 2020 r. za okres od września 2019 roku do października 2019 roku, od listopada 2019 roku do stycznia 2020 roku, od lutego 2020 roku do czerwca 2020 roku (prawomocnie zakończona postanowieniem o umorzeniu postępowania na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c.)

- w sprawie o sygn. VIII U 4704/19 a następnie o sygn. VIII U 87/21 - dotyczące odwołania od decyzji z dnia 23 marca 2019 roku - w przedmiocie baku podlegania ubezpieczeniom społecznym jako pracownik płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (zakończona prawomocnie oddaleniem odwołania).

(bezsporne, dokumenty w załączonych aktach sprawy VIII U 147/21, wyrok z dnia 10.02.2022 r. w sprawie VIII U 87/21 z uzasadnieniem k. 264-277, informacje z systemu Sędzia 2 w przedmiocie sprawy VIII U 2993/19)

W dniu 22 marca 2019 roku A. K. (1) zbyła udziały w spółkach:

- 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

W dniu 4 września 2019 roku wnioskodawczynie zbyła nadto udziały, jakie posiadała w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

(okoliczności niesporne, umowy zbycia udziałów k. 49- 56, odpisy KRS k. 12- 35 odpisy KRS k. 57-80, zeznania świadka M. S. e-protokół rozprawy z dnia 22.09.2020 r. 00:27:42-00:35:44, zeznania świadka E. K. e-protokół z rozprawy z dnia 22.09.2020 00:35:44-00:50:17)

W dniu 1 grudnia 2020 roku wnioskodawczyni formalnie pismem poinformowała organ rentowy o powyższym zbyciu udziałów. (informacja k. 211, k. 256)

W związku ze zbyciem udziałów wnioskodawczyni wyrejestrowała się ubezpieczeń społecznych w grudniu 2020 roku, z datą wsteczną od 22 marca 2020 roku. (okoliczności niesporne, a nadto dokument wyrejestrowania k. (...) k. 212-213, k. 257-258)

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2022 roku nr organ rentowy stwierdził, że A. K. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 23 marca 2019 do 3 września 2019 roku jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tj. (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Od wskazanej decyzji nie zostało wniesione odwołanie. (bezsporne decyzja k. 259-263)

W spornym okresie miesięcy – lutego i marca 2019 roku wszystkie spółki, w których wnioskodawczyni posiadała większościowe udziały, zatrudniały pracowników i prowadziły działalność wypracowując zyski lub osiągając stratę. (bezsporne - uchwały Zgromadzeń wspólników z 2018 r. o przeznaczeniu zysków na kapitał zapasowy lub pokryciu straty z zysków osiągniętych w latach następnych k. 81-92, druk (...) k. 287-294, informacja o składanych przez spółki dokumentach finansowych w KRS k. 295-299)

W spółkach, w których wnioskodawczyni posiadała 100 % lub była wspólnikiem większościowym nie pobierała żadnych gratyfikacji pieniężnych – nie była też jej wypłacana dywidenda. (bezsporne - zeznania świadka M. S. e-protokół z rozprawy z dnia 22.09.2020 r. 00:27:42-00:35:44, zeznania świadka E. K. e-protokół z rozprawy z dnia 22.09.2020 00:35:44-00:50:17)

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2021 r. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdził że A. K. (1) podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresach od dnia 1 września 2016 do 31 stycznia 2019 r, i od dnia 1 lutego 2019 do 30 czerwca 2019 r. z tytułu bycia wspólnikiem w:

- 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

(decyzja k. 159-168)

Wyrokiem z dnia 18 stycznia 2022 roku wydanym w sprawie (...) SA/Wa (...), na skutek skargi odwołującej od decyzji Prezesa NFZ z 30 sierpnia 2021 r. W. Sąd Administracyjny w W. uchylił przedmiotową decyzję w zakresie zaskarżenia, tj. w części stwierdzającej podleganie odwołującej obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 22 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku. (odpis wyroku k. 197- 206)

Decyzją z dnia 28 października 2022 roku Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, po ponownym rozpoznaniu sprawy o ustalenie podlegania A. K. (1) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 22 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jako wspólnik jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością tj. 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. stwierdził, że A. K. (1) nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 22 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jako wspólnik wymienionych jednoosobowych spółek. (decyzja k. 304-311)

W toku postępowania decyzjami z dnia 22 lutego 2022 roku nr 1- (...) i nr 2- (...) organ rentowy uchylił dwie z trzech zaskarżonych decyzji z dnia 17 października 2019 roku, będących przedmiotem niniejszego postępowania, tj decyzję

o nr (...) RKS-2 i o nr (...) RKS-2, informując, iż powyższe jest efektem ponownej analizy konta wnioskodawczyni w związku ze złożeniem przez nią w grudniu 2020 r. dokumentów wyrejestrowujących i informacji o zmianie stosunków własnościowych w spółkach. (decyzje z dnia k. 191-192, pismo k. 190)

Powyższy stan faktyczny - niesporny między stronami - Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów, załączonych do akt sprawy.

Podkreślić należy, że strony z ustalonego, w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy, stanu faktycznego wywodziły odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie podnieść należy, iż przedmiotem procedowania co do meritum jest ostatecznie wyłącznie decyzja z dnia 17 października 2019 r. o nr (...) RKS-2 - wobec uchylecia przez ZUS w toku niniejszego postępowania pozostałych zaskarżonych decyzji i umorzenia postępowania w tym zakresie postanowieniem z dnia 14 czerwca 2022 roku.

Odwołanie skarżącej co do wskazanej spornej decyzji zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

W myśl bowiem art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością). Osoby prawne (np. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa z ograniczoną odpowiedzialnością), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób (art. 36 ust. 1, ust. 3, ust. 4 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie

art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.(art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych)

Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe wskazanych osób, w myśl art. 20 ust. 1 wskazanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust.2.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.1285) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści. Jako dwie odrębne podstawy uznania danej osoby za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: w pkt 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz w pkt 4) m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie zaś z brzmieniem art. 81 ust. 2 powołanej ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt. 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna (art.79 ust.2 cytowanej ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), zaś obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych (art.69 ust 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Zgodnie z art. 82 ust. 3 i 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. i 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym do obowiązkowych składek na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy. Składki na Fundusz płatnik składek oblicza się łącznie ze składkami na Fundusz Pracy w wysokości sumy stóp procentowych tych składek wykazuje w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drodze decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wynikają ze zobowiązania powstającego z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą powstanie takiego zobowiązania. Obowiązek obliczenia i opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne powstaje zatem z mocy samego prawa za każdy okres ubezpieczenia (miesiąc kalendarzowy), a ewentualna decyzja organu ubezpieczeń społecznych ustalająca wysokość zobowiązania składkowego lub zaległości z tytułu nieopłaconych w terminie zobowiązań składkowych (oraz wysokości odsetek) ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Oznacza to w szczególności, że zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne powstają każdorazowo w datach zaktualizowania się obowiązku obliczenia i opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne w terminach określonych w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych. Inaczej rzecz ujmując, nieopłacona w ustawowo określonym terminie składka na ubezpieczenie społeczne powoduje powstanie od tej daty zaległości składkowej z mocy samego prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku, I UK 126/06; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 roku, I UK 187/07; uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 13 maja 2009 roku, I UZP 4/09).

W myśl zaś art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Natomiast w przypadku niewywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Podstawę prawną stanowi tu z art. 83 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;

- 1a) ustalania płatnika składek;
- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 23 ust 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa .

Z kolei zgodnie z art. 31 omawianej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek, w tym składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy A. K. (1) jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne , ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) w okresie od 1 lutego do 31 marca 2019 roku.

Wnioskodawczyni wywodziła w tym przedmiocie, iż obowiązek taki nie istniał, bowiem od 3 lutego 2017 roku podlegała ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a nadto w dniu 22 marca 2019 roku zbyła udziały, jakie posiadała w: 1) V88 (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 2) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 3) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, 4) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Odnosząc się do powyższego, po pierwsze wskazać należy, iż argumentacja dotycząca istnienia pracowniczego tytułu do ubezpieczeń nie może przynieść spodziewanego przez stronę skutku procesowego.

Zauważyć bowiem należy, iż prawomocnym już wyrokiem z dnia 10 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 87/21 toczącej się z odwołania wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego z dnia 23 sierpnia 2019 r. (wyłączającej jej z ubezpieczeń z tytułu zatrudnienia w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością), oddalił odwołanie.

W myśl art. 365 § 1 kpc. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Związanie stron, o którym mowa w powołanym przepisie, polega na związaniu tych osób dyspozycją zawartej w sentencji wyroku skonkretyzowanej, zindywidualizowanej i trwałej normy prawnej wywiezionej przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych. Inne sądy, organy państwowe oraz organy administracji publicznej, rozstrzygające w sprawach innych niż karne, są związane prejudycjalnie, czyli nie mogą dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia niż zawarta w prejudycjacie, ale także nie mogą dokonać odmiennych ustaleń faktycznych.

W kontekście powyższego wskazać należy - czego strony niniejszego postępowania nie kwestionowały - iż konsekwencją wyroku Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 10 lutego 2022 roku jest konkluzja, że wnioskodawczyni nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością od 3 lutego 2017 roku.

Ponadto prawomocną decyzją z dnia 14 kwietnia 2022 roku nr (...) organ rentowy stwierdził, że A. K. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 23 marca 2019 roku do 3 września 2019 roku jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Tym samym w rozpatrywanym stanie faktycznym brak jest pracowniczego tytułu ubezpieczenia wnioskodawczyni, które mogłoby rzutować na ocenę jej zadłużenia z tytułu składek w związku z posiadaniem statusu jednoosobowego wspólnika spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w spornym okresie.

Po drugie, co do okresu w jakim istniał obowiązek zapłaty składek podnieść należy, iż **obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej**. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 roku, sygn. akt I UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835).

W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, iż **samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością** decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej. (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). (por też wyrok SN z dnia 28.01.2021, I (...) 1/21).

Podkreślić należy, iż strona posiadając status wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uznawana jest z mocy prawa za osobę prowadzącą działalność gospodarczą. W ogólności oznacza to konieczność zgłoszenia do ubezpieczenia i opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 3 lutego 2011 r. (sygn. akt II UK 271/10, Lex (...) nr (...)), na tle art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych "należy stwierdzić, że pojęcie „prowadzenie działalności pozarolniczej” jest pojęciem szerszym od działalności gospodarczej. Do pojęcia działalności gospodarczej w powyższym (wąskim) rozumieniu ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych odwołuje się tylko w art. 8 ust. 6 pkt 1, tj. osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a, a w pozostałych punktach tego przepisu wymienia osoby nieprowadzące działalności gospodarczej w ścisłym znaczeniu tego pojęcia. Właśnie w kręgu tych osób znajduje się w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wspólnik jednoosobowej spółki z o.o., który jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia bez względu na fakt prowadzenia działalności gospodarczej (...) **obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z o.o. powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej** (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 18 marca 2014 r., sygn. akt VI SA/Wa 3557/13).

Ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, związanej w celu wykonywania pozarolniczej działalności i prowadzącej taką działalność. Wskazać należy, iż wspólnik nie prowadzi działalności gospodarczej, działalność tę prowadzi spółka. Z tego względu wykonywanie pozarolniczej działalności, o której stanowi art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to nic innego jak posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prowadzącej działalność gospodarczą. Podleganie przez wspólnika takiej spółki obowiązkowo ubezpieczeniom w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności pozarolniczej do dnia zaprzestania jej wykonywania należy zatem odnosić do okresu posiadania statusu wspólnika w spółce prowadzącej działalność gospodarczą. Skutek w postaci podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu powstaje z mocy prawa trwa przez cały czas istnienia przesłanek określonych w art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, niezależnie od woli wspólnika i stosunków wewnętrznych spółki. W konsekwencji, **podleganie obowiązkowi ubezpieczenia**

społecznego i zdrowotnego powiązane jest z posiadaniem statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (czy też analogicznie wspólnika spółki osobowej), a nie z faktycznym prowadzeniem działalności. (por wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 listopada 2007 r. sygn. akt III AUa 616/07, wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2011 r. sygn. akt II UK 271/10, uchwały Sądu Najwyższego (7) z dnia 22 lutego 2006 sygn. akt I UZP 4/05, wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lutego 2012 (...)).

Zbycie udziałów w jednoosobowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością powoduje, że wspólnik traci tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. (por. wyrok SN z dnia 16.12.2020, I UK 225/19)

Objęcie udziałów, choćby w nieznaczej części, w spółce przez innych udziałowców należy uznać za okoliczność wyłączającą zastosowanie art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 25.07.2019, III AUa 424/19).

Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne jedyne go wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest zależne od działań faktycznych lub prawnych podejmowanych przez tą osobę, stanowiących wykonywanie uprawnień korporacyjnych, a tym bardziej leżących poza tą sferą. Ubezpieczenie odnosi się wyłącznie do okresu posiadania przez osobę fizyczną statusu wspólnika jednoosobowej spółki. Wspólnik jest więc traktowany jak osoba prowadząca działalność, a nie osoba prowadząca pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej. (por. postanowienie SN z dnia 22.01.2020, I UK 52/19)

Wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia bez względu na fakt prowadzenia działalności gospodarczej, bowiem **obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, nie zaś z prowadzeniem działalności gospodarczej. W przypadku wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w sytuacji spełniania przez nich warunków do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego wynika z samego statusu osoby jako wspólnika spółki z o.o., trwa od dnia uzyskania tego statusu do dnia jego utraty i jest niezależny od prowadzenia działalności gospodarczej/osiągania przychodów.** (por. wyrok NSA z dnia 26 lipca 2017 r., (...))

Reasumując – wbrew twierdzeniu odwołującej - nie zachodziły zatem podstawy do jej zwolnienia z obowiązku składkowego na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tego tytułu, a zwłaszcza ze względu na podnoszony przez nią fakt nieuzyskiwania przychodu z działalności w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w postaci dywidendy.

Mając powyższe rozważania na uwadze, zgodzić należy się jednak z odwołującą, iż okres, za jakim stwierdzono obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) w odniesieniu do w zaskarżonej decyzji - winien zostać zakreślony do czasu, w jakim faktycznie posiadała status wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tj. do dnia 21 marca 2019 r.

Nie znajduje bowiem uzasadnienia – w świetle art.13 ust.4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - kreowanie obowiązku uiszczenia składek w okresie, w którym tytuł ubezpieczenia nie istniał.

Znamiennym jest także, iż powyższe w pełni koresponduje z okresem zakreślonym w decyzji Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 28 października 2022 roku, w jakim wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu.

W chwili obecnej - wobec powyższych rozważań i treści opisanej decyzji - poza sporem, a także poza zakresem ustaleń Sądu w przedmiotowej sprawie pozostaje, iż wnioskodawczyni podlegała obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od dnia 1 lutego 2019 roku do 21 marca 2019 roku jako wspólnik jednoosobowych spółek z ograniczoną

odpowiedzialnością: 1) (...), 2) (...), 3) (...) i 4) (...), nie podlegała zaś temu ubezpieczeniu w okresie od 22 marca 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku.

Nie istnieją zatem żadne podstawy by okres występowania obowiązku składkowego określać inaczej.

Przyjęciu takiego okresu podlegania przedmiotowym ubezpieczeniom nie przeciwstawiają się także – co sugerował organ rentowy - zasady ustalania wysokości składek.

W odniesieniu do składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy - jak już wspomniano - z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że są one należne za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Co zaś do składki zdrowotnej, w istocie podkreślenia wymaga iż z treści art 79 ust. 2 ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika, iż jest ona miesięczna i niepodzielna. Okoliczność, iż składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna oznacza, że osoba odprowadzająca składkę na ubezpieczenie zdrowotne jest zobowiązana opłacić składkę za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianym dla składek na ubezpieczenie społeczne. Z kolei z faktu, iż składka na ubezpieczenie zdrowotne jest niepodzielna wynika, że ubezpieczony zapłaci taką samą składkę zarówno w sytuacji, kiedy podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu przez cały miesiąc, jak i wówczas, gdy ubezpieczeniem objęty jest jedynie przez kilka dni danego miesiąca (np. dlatego, że działalność gospodarczą podjął dopiero w trakcie danego miesiąca).

Niemniej jednak, przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanego przypadku okoliczność, iż składka zdrowotna za marzec 2019 r. należna jest za miesiąc kalendarzowy nie pozwala na uznanie, że obowiązek składkowy z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego określonego w decyzji Prezesa NFZ istniał dłużej niż do dnia 21 marca 2019 roku, gdyż w dniu 22 marca 2019 roku wraz ze zbyciem udziałów wnioskodawczyni utraciła status współnika jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Uznać zatem należy, iż z uwagi na okres istnienia tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu bycia współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, okres za jaki A. K. (1) jest zobowiązana do opłacenia wraz z odsetkami za opóźnienie składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) winien zostać ograniczony w zaskarżonej decyzji do dat od 1 lutego 2019 roku do 21 marca 2019 roku.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję jedynie w ten sposób że ograniczył do dat: od 1 lutego (...) do 21 marca 2019 r. okres za jaki A. K. (1) jest zobowiązana do opłacenia (wraz z odsetkami za opóźnienie) składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne. Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...), pozostawiając organowi rentowemu ponowne wyliczenie zadłużenia z tego tytułu. W pozostałym zakresie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. mając na uwadze zakres w jakim Sąd uznał żądania stron w zakresie modyfikacji decyzji z dnia 17 października 2019 r. (...) RKS-2 – stwierdzając częściowo tylko zasadność opisanej decyzji.

Jednocześnie Sąd oddalił wniosek A. K. (1) o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w zakresie odwołań od decyzji objętych umorzeniem postępowania w niniejszej sprawie.

Jakkolwiek wnioskodawczyni w tej części swych żądań (połączonych do wspólnego rozpoznania) niewątpliwie wygrała, to nie należy jednak tracić z pola widzenia, iż w dacie wydania decyzji organ rentowy nie miał wiedzy o zbyciu

udziałów w spółkach, w których A. K. (1) była jedynym wspólnikiem. Informacja o zbyciu udziałów została zawarta bowiem dopiero w odwołaniu od spornych decyzji, a zatem już po ich wydaniu.

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczony nie jest zwolniony z obowiązku informowania organu o jego sytuacji zgodnej ze stanem faktycznym. Nie udzielając organowi stosownych informacji w zakresie zmiany stosunków właścicielskich w spółkach, wnioskodawczyni przyczyniła się więc do wydania zaskarżonych decyzji, następnie uchylonych i objętych umorzeniem postępowania.

Z uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono (nadużycie prawa procesowego) – art. 4 k.p.c.

Żądanie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w zakresie odwołań od decyzji objętych umorzeniem postępowania w tym stanie faktycznym należało zatem traktować jak wskazane nadużycie.

J.L.